

PÅ VÄG ATT BLI EN "KJEMPEGO" SOCIOKRAT

Thomas Sigurdsen lever mitt i Norge tillsammans med partnern Märta och barn. Familjen håller på att skapa ett sociokratiskt drivet kollektiv. En inblick i sociokrati under ett möte som Nordiska Permakulturinstitutet arrangerade väckte Thomas intresse, vilket så småningom ledde till att han gick Holmas kurs i Sociokrati och självorganiserande samarbete på distans vårterminen 2024.

”Jag har mycket att lära - är inte ”kjempego” på sociokrati eller – jag börjar bli..... ”

säger Thomas, med ödmjukhet i rösten och anad glimt i ögat, när vi sam-
talar om hans intresse för sociokrati. Detta självorganiserande samarbete
förefaller starkt närvarande i flera av Thomas sociala sammanhang och i
hans personliga utveckling.

Att lära sig och tillämpa sociokrati har växt fram starkt i Thomas liv de
senaste två åren. Först genom egna studier och under vårterminen i år ge-
nom Holma folkhögskolas kurs *Sociokrati och självorganiserande sam-
arbete*.

***

Vad ledde då fram till att Thomas öppnade upp för att ge sociokratin en betydande plats i livet?

Thomas började sin akademiska bana med att studera programmering.
Efter några år bytte han inriktning och satte permakultur i fokus. Detta
ledde till ett permakulturcertifikat (Permakultur Design Certifikat) 2015
och senare en examen i trädgårdsskötsel.

Under programmeringsstudierna började Thomas intressera sig för fri
programvara och engagerade sig i ett hackerspace (makerspace). I det
sammanhanget var samarbetet mer präglat av spontanitet än struktur. Det
senare, som en del i en möteskultur, blev aktuellt för Thomas som delaktig
i rörelsen XR (Extinction Rebellion). En erfarenhet som gjorde honom
ganska bekväm med att leda möten. Thomas tror att han hörde talas om
sociokrati under sin permakulturutbildning, men första gången han började
få upp ögonen för sociokrati var på Nordiska Permakulturinstitutets
möte i Oslo 2019. Sedan dröjde det några år innan Thomas sökte mer in-
formation om vad sociokrati är. I fjol påbörjade så Thomas sin resa till
kunskap om och förståelse för sociokrati med hjälp av boken *Many voi-
ces, one song*.

- *Jag läste boken, sen tog jag kursen och då var det mycket som blev tydligt för mig som varför och vad och så ....*
- *Jag har varit utsatt för möten ganska länge och det har varit mycket av så kallade platta strukturers konsensus...*
- *... Ofta är det några få som sitter och pratar en massa, och flera som bara sitter och lyssnar... och om det är oenighet om vad som ska göras så är det ofta att ... detaljerna försvinner, man blir stressad att föra fram sin variant och i regel slutar det med att den som pratar längst eller högst eller mest är den som får igenom sin vilja. ... blir en diskussionsmetod för att finna lösningar... Efter att ha gått kursen i sociokrati så känner jag att det håller inte, det blir dåliga lösningar av det... Sociokratiska lösningar är inte perfekta men de är mycket mycket bättre.*

***

I dag arbetar Thomas vidare med att utveckla sin sociokratikompetens genom facilitatorträning med stöd av en mentor från Holma, tillsammans med tre kurskamrater därifrån. Att implementera sociokrati i flera sammanhang i dag är en viktig del i Thomas liv. Han ger flera exempel på det men först frågan: **Varför just facilitatorträning?** Den svåraste rollen?

– *Det som är viktigast är väl att den rollen är annorlunda än mötesledare i många andra sammanhang, ... har så stark kultur, inte sant, och väldigt massa både bra och dåliga saker som hänger samman med det. Så det är kanske den personliga utvecklingen som är nödvändig för att bli bra som facilitator som är det som är mest krävande ..*

Thomas funderar vidare över hur facilitatorrollen och också ledarrollen om än i mindre skala, skiljer sig starkt från motsvarande roller vi vuxit upp med, lärt oss i skolan, ja som finns i samhället i stort. Som vi är vana vid. Och för tillämpandet av sociokrati, och av facilitatorrollen inte minst, krävs då en personlig utveckling. Frågan om dygder blir given.

***

Ja, vad är det för dygder, karaktärsdrag, som blivit/är viktiga att utveckla?

Thomas reflekterar över vilka karaktärsdrag han upplever som utmanande och stannar upp vid **tydlighet** och **tillit till processen**.

”Ska vi ta en paus eller fortsätta lite?”. Detta är en fråga som Thomas som facilitator haft lätt att ta till, och som är ett exempel på otydlighet. Han funderar: *Hur svarar en ja eller nej på det? Vad är det vi samtycker till?* Tydligheten blir viktig. En dygd att utveckla.

När Thomas pratar om tilliten till processen blir det tydligt hur han ser betydelsen av alla delar i den som viktiga och i sig goda, också de delar som kan synas mer svårhanterliga, som invändningar och avsaknaden av samtycke. Thomas reflekterar;

– *För min del är detta någonting jag måste lära mig att lita på...att om jag föreslår någonting så är det faktiskt upp till alla de som jag samarbetar med i en grupp att säga nej vi är inte eniga... och det är fint, eller hur...en invändning är en gåva till gruppen...*

Tydlighet och tillit är mångfacetterat. Tilliten till processen handlar om alla deltagares upplevelse av tillit, menar Thomas

Han beskriver hur en behöver internalisera detta med tydlighet och tillit.
– *Det är en sak att läsa om det, så jag förstår det mentalt, en rationell förståelse, och en annan sak att bära den förståelsen, att ha den förståelsen i mig.*

***

Hur använder Thomas sociokratin efter avslutad kurs?

Thomas har tillämpat/tillämpar sociokrati i de naturliga sammanhang han haft och har möjligt till det. I somras faciliterade han ett par möten inom XR utifrån den sociokratiska modellen. Ett arbete som gav god respons.

Thomas har också introducerat och praktiserat sociokrati i några permakultursammanhang. Familjen jobbar i dag mot ett skapande av sociokratiskt drivet kollektiv tillsammans med andra aktivister och permakulturerter."

I samtalet lyfter Thomas betydelsen av att vara medveten, vara intentionell. På det personliga planet beskriver Thomas hur han arbetar med att vara det, avseende tiden och det han gör, vilket troligen hänger samman med sociokratins inträde i hans liv.

När samtalstiden närmar sig sitt slut får Thomas frågan om det är någonting han vill tillägga. Han delar då med sig av hur sociokratin blivit mycket hjälpsam och lärorik för honom och partnern Märta (som också deltar i facilitatorträningen), sedan de börjat tillämpa sociokrati i sin relation. Då de låter stress, tillit och olika personliga och praktiska frågor stå på dagordningen. Sociokratiska samtal i en nära relation kan bli mer utmanande och uppfostrande än i större grupper, och en god nytta för facilitatorträningen.

Jag har mycket att lära – är inte "kjempego" på sociokrati eller – jag börjar bli, säger Thomas, och förmedlar mycket av kunskap och reflektion. Thomas Sigurdsen, en god ambassadör för sociokratin.

Samtalet med Leyla ägde rum via Zoom i oktober 2024. Intervju: Jenny Gren. Layout: Alexander Franzén. Artikeln är skapad av krets A, där även Annelie Hilmerby ingick, i kursen "Sociokrati och självorganiserat samarbete", Holma Folkhögskola.